

Landbouwcentrum Granen Vlaanderen (LCG) vzw

Graanbericht Nr. 2013.G.45, 14 december 2013

RASSENONDERZOEK ZOMERGRANEN KUSTPOLDER 2013

D. Wittouck ¹, L. Willaert ¹, K. Boone ¹

Gezien de zeer natte weersomstandigheden tijdens het najaar en de winter van het teeltseizoen 2012-2013 kon de rassenproef wintertarwe niet uitgezaaid worden in de kustpolder te Zuienkerke (Houtave). Op 7 maart 2013 werd dan uiteindelijk een rassenproef zomergranen (zomergerst, wisseltarwe en zomertarwe) uitgezaaid.

Deze rassenproef werd aangelegd door Inagro vzw, afdeling Akkerbouw, Rumbek-Beitem.

Een overzicht van de rassen in proef is weergegeven in Tabel 1.

Het rassenonderzoek vond plaats onder praktijkomstandigheden. Er werd een standaard zaai- en zaai-behandeling toegepast.

De ziektebestrijding omvatte voor de zomergerst één fungicide behandeling (stadium laatste blad) en voor de tarwe twee fungicidebehandelingen (bladbehandeling en aarbehandeling).

Proefomstandigheden

- Grondsoort: klei (kustpolder)
- Voorvrucht: suikerbieten
- Ploegen: 27 november 2012
- Zaai: - datum: 7 maart 2013
  - dichtheid: -zomergerst: 300 zaden/m²
  - tarwe: 400 zaden/m²
- Groeiregulatoren: -zomergerst: laatste blad (7 juni 2013): Terpal 2 l/ha
- tarwe: oprichten (22 mei 2013): chloormequat 736 g/ha
- Ziektebestrijding: -zomergerst: laatste blad (7 juni 2013): Skyway Xpro 1 l/ha
- tarwe: - bladbehandeling (6 juni 2013): Granovo 1,7 l/ha
- aarbehandeling (27 juni 2013): Skyway Xpro 1,25 l/ha
- Oogstdatum: 28 augustus 2013

¹ Inagro vzw, afdeling Akkerbouw, Rumbek-Beitem

Tabel 1: Landbouwcentrum Granen Vlaanderen. Rassenproef zomergranen Zuienkerke (Houtave) kustpolder 2013

Overzicht van de rassen ZOMERGERST in proef.

Ras	Oorsprong		Jaar van opname in de Europese rassenlijst	Mandataris of verdeler	Vroeg-(rijp)heid	Kwaliteit
	kweker (land)	kruising				
Calcule	Saatzucht Streng (D)		2008 (F)	Lemaire Deffontaines (F)	halfvroeg	
Concerto	Nickerson (F)		2008 (F)	Limagrain Belgium	vroeg	brouwgerst
Henley	Limagrain Europe		2005 (F)	Limagrain	halfvroeg	
Quench		Sebastian x Drum	2006 (F)	C.C. Benoist (F)	halfmaat	brouwgerst
Ratafia	Clovis Matton NV	Crusader x N 1568	2007 (B)	Ets L. Rigaux S.A.	halfvroeg-halfmaat	voedergerst

Overzicht van de rassen TARWE in proef.

Ras	Oorsprong		Jaar van opname in de Europese rassenlijst	Mandataris of verdeler	Vroeg-(rijp)heid	Kwaliteit	Chloortoluron (bron: mandataris) (*)
	kweker (land)	kruising					
KWS Chamsin (wisseltarwe)	Lochow Petkus		2008 (D)	Aveve Zaden	halfvroeg	baktarwe A	
Epos (zomertarwe)	Schweiger Saatzucht (D)	Attis x Greif	2004 (D)	Lemaire Deffontaines (F)	halfvroeg tot vroeg	baktarwe E	
Granny (wisseltarwe)	Schweiger Saatzucht (D)	(U235(U506.ST3) x (U513Hana.galahad)	2004 (D)	Ets L. Rigaux S.A.	vroeg	baktarwe A	G
Olivart (wisseltarwe)	Jorion S.A.	(M169/Aztec) x Ornicar	2006 (B)	Jorion S.A.	<i>doorschieten</i> : halfvroeg <i>aarvormen</i> : halfvroeg	baktarwe	NG
Popstart (halfwisseltarwe) (**)	Jorion S.A.		2009 (B)	Jorion S.A.		voedertarwe	
Sensas (zomertarwe)	Serasesem (F)		2007 (F)	RAGT Semences (F)	vroeg		
Triso (wisseltarwe)	DSV (D)	(Solo x Aron) x Kadett	2000 (F)	Ets L. Rigaux S.A.	halfmaat	baktarwe E	G
Tybalt (wisseltarwe)	Wiersum (NL)	ZE95-2355 x Chablis	2003 (NL)	Limagrain Belgium	halfvroeg	baktarwe B	NG

(*) Chloortoluron: voor de rassen waar geen gegevens vermeld worden, is geen informatie bekend; bij deze rassen dient het gebruik van chloortoluron vermeden te worden.

(**) Halfwisseltarwe Popstart: uitzaai tot 15 februari (Bron: Jorion S.A.)

Tabel 2: Landbouwcentrum Granen Vlaanderen. Resultaten rassenproef zomergranen Zuienkerke (Houtave) kustpolder 2013

ZOMERGERST, rangschikking van de rassen naar dalende productiviteit.

Ras	Korrelopbrengst		Vochtgehalte		Hectolitergewicht		Duizendzaden-		Net- en bladvlekken-		Strolengte		Legering	
	kg/ha	relatief tov gemiddelde (%)	bij oogst (%)		(kg)		gewicht (g)		ziekte (1-9; 9 = geen ziekte) (*)		(cm) (**)		(1-9; 9=geen)	
Concerto	12.209	a	101,4	14,9	ab	63,6	b	46,0	a	5,0	70,0	bc	6,1	b
Calcule	12.092	ab	100,4	14,6	b	66,2	a	44,6	ab	6,4	68,7	c	5,5	b
Henley	12.089	ab	100,4	15,3	a	63,3	b	45,7	a	3,3	75,2	a	6,4	b
Quench	11.945	bc	99,2	14,9	ab	64,2	b	44,3	ab	4,6	67,9	c	7,5	a
Ratafia	11.870	c	98,6	14,7	ab	61,6	c	43,8	b	5,6	72,1	ab	5,8	b
<i>Gemiddelde</i>	<i>12.041</i>		<i>100</i>	<i>14,9</i>		<i>63,8</i>		<i>44,9</i>		<i>5,0</i>	<i>70,8</i>		<i>6,3</i>	
K.W.V. P0,05	182 kg		1,51%	0,61%		0,99 kg		1,65 g			3,11 cm		0,87	
V.C. (%)	1,13		1,13	3,06		1,16		2,73			2,85		13,48	
F-ber.	4,89**		4,89**	1,70		24,85**		3,03*			8,45**		6,76**	

TARWE, rangschikking van de rassen naar dalende productiviteit.

Ras	Korrelopbrengst		Vochtgehalte		Hectolitergewicht		Duizendzaden-		Bladvlekkenziekte		Gele roest		Stolengte	
	kg/ha	relatief tov gemiddelde (%)	bij oogst (%)		(kg)		gewicht (g)		(1-9; 9 = geen ziekte) (*)		(1-9; 9 = geen ziekte) (*)		(cm)(**)	
Granny	10.598	a	106,2	15,9	a	78,3	c	45,9	c	(***)	1,5		85,2	a
Tybalt	10.296	ab	103,2	15,2	ab	73,9	e	49,8	a	6,9	5,8		70,5	c
KWS Chamsin	10.217	abc	102,4	16,3	a	80,9	a	48,1	b	(***)	2,9		76,4	b
Epos	9.975	bcd	100,0	14,7	b	75,8	d	37,9	e	6,9	6,0		75,3	b
Olivart	9.844	bcd	98,7	15,7	ab	77,5	c	47,6	b	6,6	7,5		68,5	c
Triso	9.808	cd	98,3	15,7	ab	79,6	b	42,7	d	(***)	2,0		76,0	b
Sensas	9.705	de	97,3	15,9	a	81,9	a	47,1	bc	6,1	8,4		74,0	b
Popstart	9.366	e	93,9	15,2	ab	73,7	e	41,5	d	8,5	7,6		84,7	a
<i>Gemiddelde</i>	<i>9.976</i>		<i>100</i>	<i>15,6</i>		<i>77,7</i>		<i>45,1</i>			<i>5,2</i>		<i>76,3</i>	
K.W.V. P0,05	416 kg		4,17 %	1,03 %		1,01 kg		1,49 g					3,28 cm	
V.C. (%)	2,85		2,85	4,52		0,88		2,26					2,93	
F-ber.	7,36**		7,36**	2,18		79,6**		62,17**					28,55**	

(*) Ziektegevoeligheid: schaal 1-9 (1 = zeer veel; 3 = veel; 5 = matig; 7 = weinig; 8 = zeer weinig; 9 = geen)

Bij de zomergerst werden netvlekkenziekte en bladvlekkenziekte samen beoordeeld

(**) Strolengte: na toepassen van 1 behandeling met een groeiregulator

(***) In de rassenproef tarwe was bladvlekkenziekte niet te kwoteren bij de rassen Granny, KWS Chamsin en Triso ten gevolge van de zware aantasting door gele roest

Korrelopbrengst

Bij zaai op 7 maart 2013 bedroeg de graanopbrengst van de tarwe gemiddeld over 8 rassen 9.976kg/ha, en van de zomergerst maar liefst 12.041 kg/ha gemiddeld over 5 rassen. De graanopbrengst varieerde in functie van het ras, bij de tarwe van 9.366 kg/ha tot 10.598 kg/ha, hetzij een verschil van 1.232 kg/ha, en bij de zomergerst van 11.870 kg/ha tot 12.209 kg/ha, hetzij een verschil van slechts 339 kg/ha.

Hectolitergewicht

Het hectolitergewicht bedroeg bij de *zomergerst* gemiddeld 63,8 kg (variërend van 61,6 kg tot 66,2 kg, hetzij een verschil van 4,6 kg) en bij de *tarwe* gemiddeld 77,7 kg (variërend van 73,7 kg tot 81,9 kg, hetzij een verschil van 8,2 kg).

Ziektegevoeligheid

Bij de *zomergerst* kwam voornamelijk netvlekkenziekte en bladvlekkenziekte voor, beide ziekten werden samen beoordeeld. Het ras Henley bleek het gevoeligst met een eerder hoge aantasting, Calcule was het minst gevoelig met weinig (tot matig) aantasting.

In de rassenproef *tarwe* was gele roest de belangrijkste bladziekte. Veruit meest gevoelig bleken Granny, Triso en KWS Chamsin met een zeer hoge tot hoge aantasting. Gezondst waren Sensas, Popstart en Olivart met zeer weinig tot weinig aantasting.

Strolengte

De strolengte bedroeg bij de *zomergerst* gemiddeld 70,8 cm. De verschillen tussen de rassen waren eerder miniem.

Bij de *tarwe* bedroeg de strolengte gemiddeld 76,3 cm. Langst waren de rassen Granny en Popstart, kortst waren de rassen Olivart en Tybalt.

Legering

Nagenoeg alle rassen *zomergerst* vertoonden in zekere mate legering. Het ras Quench vertoonde evenwel het minst legering.

Bij de *tarwe* trad er nagenoeg geen legering op in de proef, waardoor een adequate beoordeling van de legergevoeligheid van de diverse rassen niet kon uitgevoerd worden.

Er dient benadrukt te worden dat de proefresultaten zomergranen te Zuienkerke (Houtave) in de kustpolder, bekomen werden onder de lokale groei- en klimaatsomstandigheden van het seizoen 2012-2013. Bovendien gaat het om slechts één proef! De behaalde proefresultaten houden geen garantie in voor het bekomen van een gelijkaardig resultaat in de toekomst.

Voor wat de (uiterste) zaaidatum betreft van de diverse rassen wordt best het betreffende zaaizaadbedrijf gecontacteerd.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen, in eigen vorm of wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Het Landbouwcentrum Granen Vlaanderen is niet aansprakelijk voor eventuele schadelijke gevolgen die zouden kunnen ontstaan bij het gebruik van de gegevens uit deze opgave.

Project met financiële steun van de Vlaamse overheid, Departement Landbouw en Visserij,
Afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling Granen